

Klimaatplannen grote banken, verzekeraars en pensioenfondsen schieten ernstig tekort

Samenvatting praktijkonderzoek klimaatplannen (20 maart 2023)

Scores

	Commitment	Meten voetafdruk	overkoepelend reductiedoel	uitwerking doelen	ingezette instrumenten	Eindscore (0-10)
ABN Amro	10.0	5.0	3.2	2.8	2.2	3.6
ING	8.4	6.4	5.1	4.5	2.1	4.9
Rabobank	10.0	5.9	4.1	4.2	4.6	4.9
Achmea	10.0	3.2	4.0	4.6	5.8	4.5
ASR	10.0	7.1	5.5	3.2	4.2	5.1
NN Group	7.5	5.9	2.0	1.8	4.2	3.3
ABP	10.0	6.5	6.5	2.9	5.8	5.3
BpfBouw	7.5	6.5	3.0	1.8	3.3	3.6
PFZW	10.0	4.7	4.5	2.5	5.0	4.2
PMT	10.0	3.8	4.5	4.6	7.5	5.1

1,5 graad commitment: moet ook gelden voor beleggingsportefeuilles

De onderzochte instellingen maken allemaal een veel duidelijker commitment aan de 1,5 graad in vergelijking met een jaar geleden. Bpf bouw en NN doen dit niet expliciet en ING bevestigde dit niet voor haar beleggingsportefeuilles.

Metten voetafdruk: grote onverklaarbare verschillen en ontbreken van scope 3

Er zijn nog steeds grote en onverklaarbare verschillen tussen de financiële actoren in termen van % van de dekking van de portefeuille, het type krediet of de activaklassen die worden meegenomen in dat meten. Sommige financiële actoren sluiten bijvoorbeeld bepaalde soorten krediet- of activaklassen uit, gezien het gebrek aan relevantie of gebrek aan gegevens, terwijl andere deze activaklassen net wel meenemen en meten. Zo rapporteren ASR en ING op hypotheekportefeuilles terwijl BpfBouw en PFZW de voetafdruk van hun hypotheekportefeuille niet bekend maken vanwege de beperkte beschikbaarheid van gegevens. Ook worden de scope 3-emissies nauwelijks gemeten of openbaar gemaakt. Hierdoor negeren de financiële instellingen de PCAF-aanbeveling om vanaf 2021 de scope 3-emissies in de fossiele brandstof- en mijnbouwsector te rapporteren. Alleen ABP, BpfBouw en PMT doen dit wel.

Overkoepelend reductiedoel: ontbreken korte termijn en absolute doelstellingen

6 op de 10 instellingen heeft geen tussendoel voor 2025. 3 hebben dat slechts voor een beperkt aantal sectoren. ABN Amro en PMT stellen alleen relatieve reductiedoelstellingen, wat betekent dat hun totale gefinancierde uitstoot nog steeds kan stijgen als portefeuilles groeien. De emissiereductiedoelstellingen van NN Group, PFZW en Rabobank dekken slechts een deel van de financierings- en/of beleggingsportefeuilles. ABP (50%) en ASR (65%) hebben wel reductiedoelstellingen voor de gehele beleggingsportefeuille in 2030, hoewel ze moeilijk te vergelijken zijn omdat de basisjaren anders zijn. De emissiereductiedoelstellingen zijn niet altijd gebaseerd op geloofwaardige methodologieën zoals SBTi, PACTA en CRREM.

Geen uitfaseringsplan voor de volledige olie- en gassector

Met uitzondering van ABP publiceert geen van de financiële instellingen een geloofwaardig uitfaseringsplan voor de volledige olie- en gassector.

Doel niet uitgewerkt naar alle relevante sectoren en producten

De meeste financiële instellingen hebben doelstellingen voor enkele specifieke krediet- of beleggingsproducten, maar niet voor alle relevante producten. Ook ontbreken vaak specifieke doelstellingen voor economische sectoren. De verklaring waarom dit niet wordt gedaan, naar aanbeveling van de Leidraad, ontbreekt vaak. Een geloofwaardig klimaatactieplan kan niet zonder specifieke doelstellingen voor bepaalde economische sectoren. De drie banken zijn begonnen met het stellen van doelen voor enkele belangrijke sectoren die ze financieren, maar deze sectoren dekken bv slechts 37% van de CO₂-intensieve bedrijfsleningen van ABN Amro. De meeste verzekeraars en pensioenfondsen, met uitzondering van PMT, hebben geen sectordoelen. Dit is in tegenspraak met de Leidraad, die benadrukt dat ook beleggers sectordoelen moeten stellen.

Instrumenten

Minder dan de helft van de onderzochte financiële instellingen zet instrumenten om het bedrijfsleven bij te sturen zoals stemgedrag, engagement, divestment, effectief, transparant en ambitieus in. Hoewel de meeste financiële instellingen betrokkenheidsbeleid (engagement) en uitsluiting als belangrijke instrumenten benoemen, zijn ze weinig transparant over het proces, tijdslijn, evaluatie en de escalatiemogelijkheden. Alleen ABP sluit een hele sector uit, zoals fossiele brandstoffen. Pensioenfondsen en verzekeraars zoals ABP en ASR zeggen bedrijven uit te sluiten als engagement geen vooruitgang oplevert. Andere instrumenten - zoals stemmen, impact investing, groene obligaties, renteprikkels voor klanten - worden genoemd, maar vaak zonder duidelijk te maken hoe deze daadwerkelijk zullen bijdragen aan het realiseren van de gestelde emissiereductiedoelstellingen.

Klimaatactieplannen niet in lijn met de Leidraad van de sector

De klimaatactieplannen van de tien financiële instellingen voldoen in een aantal opzichten niet aan de richtlijnen die de Nederlandse financiële sector zelf heeft opgesteld in de zogenaamde *Leidraad*. Met name de aanbevelingen van het meten van de CO₂ voetafdruk van de financiële instelling per economische sector en om specifieke doelstellingen en acties te definiëren voor de verschillende soorten leningen, activaklassen en prioritaire economische sectoren. De leidraad raadt ook aan inzicht te geven in hoe instrumenten bijdragen aan het behalen van de gestelde reductiedoelen en hoe deze in de praktijk worden uitgevoerd.

Een belangrijk element van het klimaatcommitment, dat ook in de Leidraad wordt benadrukt, is het streven naar harmonisatie en vergelijkbaarheid van methoden en resultaten. Ook in dit opzicht voldoen de klimaatactieplannen van de sector niet aan de verwachtingen, gezien het feit dat er nog steeds onverklaarbare verschillen zijn in percentages van gemeten portefeuilles, keuzes in activaklassen en sectoren, verschillen in gestelde doelen (absoluut of relatief), en basisjaren. Die maken het onmogelijk om te beoordelen of de sector als geheel vooruitgang boekt en echt op weg is naar een 1,5 graden-proof einddoel.

Leidraad beperkter dan internationale richtlijnen

De conclusie dat de klimaatactieplannen niet voldoen aan de aanbevelingen in de Leidraad is opvallend, gezien het feit dat de aanbevelingen in de Leidraad minder veeleisend zijn dan de criteria van gezaghebbende internationale publicaties en richtlijnen voor een geloofwaardig klimaatactieplan.

De leidraad wijkt af van internationale richtlijnen door onder andere het gemis aan:

- ✓ criteria over het aanvullen van relatieve (intensiteits)doelstellingen voor specifieke sectoren met absolute reductiedoelstellingen voor de volledige portefeuille;
- ✓ Doelstellingen voor de korte termijn (2025);
- ✓ Specifieke doelstellingen voor de geleidelijke afschaffing van de financiering van fossiele brandstoffen, in overeenstemming met de aanbevelingen van het IPCC en het IEA;
- ✓ Criteria rond vermijden van gebruik van koolstofcompensaties om de emissiereductiedoelstellingen te halen;
- ✓ Emissiereductiedoelstellingen te integreren in een breder beleid rond een rechtvaardige energietransitie.

Aanbevelingen

Aanbevelingen aan Nederlandse financiële instellingen

- Committeer je aan een 1.5C scenario.
- Vertaal dit overkoepelende doel van 1.5C naar concrete tussendoelen, inclusief tussendoelen op de zeer korte termijn in 2025.
- Sluit alle financiering voor nieuwe olie- en gasprojecten uit, en heb een uitfaseringsbeleid voor alle fossiele energie.
- Formuleer een absoluut reductiedoel voor de hele financieringsportefeuille, en aanvullende intensiteits- en absolute reductiedoelen voor sectoren met hoge emissies.
- Zorg dat actieplannen worden geconcretiseerd in specifieke doelstellingen voor alle relevante activaklassen, soorten krediet en economische sectoren.
- Ontwikkel een gedetailleerd en transparant betrokkenheidsbeleid (engagement) waaruit duidelijk blijkt hoe acties leiden tot de nodige emissiereducties.
- Gebruik geen CO2-compensatie voor het halen van de reductiedoelstellingen.

Aanbevelingen aan de Nederlandse overheid

- Verplicht alle financiële instellingen een klimaatplan op te stellen en uit te voeren om hun gefinancierde emissies te verminderen in overeenstemming met de doelstelling om de wereldwijde temperatuurstijging te beperken tot 1,5 °C.
- Maak bij het ontwikkelen van verplichtte klimaatactieplannen van financiële instellingen gebruik van criteria ontwikkeld voor een geloofwaardig klimaatactieplan in gezaghebbende internationale rapporten zoals het McKenna rapport van de VN High-Level Expert Group (HLEG).

De Eerlijke Geldwijzer is een samenwerkingsverband bestaande uit de volgende organisaties:

Amnesty International, Milieudefensie, Oxfam Novib, PAX, World Animal Protection

Deze samenvatting is gebaseerd op een door Profundo voor de Eerlijke Geldwijzer uitgevoerd onderzoek, namelijk het Onderzoeksrapport 'Climate action plans of ten Dutch financial institutions' A case study for the Fair Finance Guide Netherlands.

